

สรุปสาระสำคัญของ (ร่าง) พระราชบัญญัติองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ พ.ศ. ....

ตามมาตรา 67 วรรค 2 แห่งรัฐธรรมนูญฯ 2550

1. มาตรา 67 วรรค 2 บัญญัติไว้ว่า

โครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะต้องทำ 3 ขั้นตอน ก่อนที่จะมีการดำเนินการดังกล่าว คือ

- 1) จัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (EIA) และการประเมินผลกระทบสุขภาพ (HIA)
- 2) จัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในชุมชน
- 3) ให้องค์การอิสระสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบ

2. ความสำคัญ และประโยชน์ที่จะได้รับ

- 1) เพื่อใช้สิทธิการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
- 2) เพื่อนำความเห็นที่ครบถ้วน หลากหลาย ไปประกอบการตัดสินใจอนุมัติ อนุญาตการดำเนิน โครงการ
- 3) เพื่อให้ดำรงอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิต

3.. ความจำเป็นต้องมีกฎหมาย เพื่อพิทักษ์สิทธิตามเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญฯ แต่ปัจจุบันยัง ไม่มีการออกกฎหมายจัดตั้ง องค์การอิสระสิ่งแวดล้อมและสุขภาพนี้แต่อย่างใด แม้ว่าในรัฐธรรมนูญฯ จะกำหนดในบทเฉพาะกาลให้จัดตั้งองค์การอิสระฯ ให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปีก็ตาม เพื่อสร้างหลักประกันการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

4. การร่างกฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระฯ เครือข่ายสิ่งแวดล้อมไทย สมัชชาองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน ได้ร่วมกันจัดทำร่างกฎหมายขึ้นและรวบรวมรายชื่อผู้เห็น ด้วยกับการออกกฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระฯ ไม่น้อยกว่า 10,000 รายชื่อ เพื่อใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 163 ในการยื่น เสนอกฎหมายฉบับประชาชนต่อประธานรัฐสภา

5. ท่านจะมีส่วนร่วมได้อย่างไรบ้าง

- 1) ร่วมเป็นผู้เสนอกฎหมาย โดยกรอกรายละเอียดในแบบฟอร์มผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายและแนบหลักฐานประกอบ
- 2) เผยแพร่ข้อมูลความสำคัญและประโยชน์ของการมีองค์การอิสระฯ และเชิญชวนร่วมลงชื่อเสนอกฎหมาย
- 3) ติดตามข้อมูลข่าวสารและความคืบหน้าของการเสนอกฎหมายอย่างต่อเนื่อง

6. สรุปสาระสำคัญของร่างกฎหมายฯ

6.1 องค์ประกอบขององค์การอิสระสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัด การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือสุขภาพ

1) องค์การเอกชน หมายความว่า กลุ่ม คณะบุคคล หรือองค์กรที่มีวัตถุประสงค์และดำเนินกิจกรรม ด้านการอนุรักษ์ การจัดการ การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ หรือการคุ้มครอง ส่งเสริม การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือการป้องกัน สร้างเสริมหรือคุ้มครองสุขภาพ สวัสดิภาพและคุณภาพชีวิต ซึ่งมีผลงานดังกล่าวอย่างหนึ่งอย่างใดเป็นที่ประจักษ์ และไม่มีวัตถุประสงค์ เพื่อแสวงหากำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน

2) สถาบันอุดมศึกษา หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานในกำกับของรัฐ ทั้งที่เป็น ของรัฐ หรือ เอกชน ที่จัดการการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านสิ่งแวดล้อม หรือทรัพยากรธรรมชาติ หรือ สุขภาพ

6.2 คณะกรรมการองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

มีจำนวน 9 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกแปดคนที่เป็นผู้มีความรู้ หรือ ประสบการณ์ ด้านการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งได้รับเลือกจากบุคคลที่ เป็นผู้แทนขององค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจำนวนสี่คน และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพจำนวนสี่คน

6.3 คณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

มีจำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้แทนองค์การเอกชน สถาบันอุดมศึกษา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

6.4 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การอิสระสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

1) กำหนดประเภทโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้ง ทางด้านคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ

2) ให้ความเห็นต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่าง รุนแรง ทั้ง ทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ รวมทั้งนโยบายหรือแผนซึ่งเป็น ที่มาของโครงการหรือ กิจกรรมดังกล่าว ก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว

3) ส่งเสริม สนับสนุนประชาชนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการให้ความเห็นต่อโครงการหรือ กิจกรรมที่อาจ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพก่อน ดำเนินการ

4) ดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และ สุขภาพที่ เกี่ยวข้องกับการให้ความเห็นขององค์การอิสระ

5) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์การเอกชน องค์กรประชาชนหรือองค์กรอื่น ในด้าน สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ

6) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่นซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจของกรรมการ

6.5 สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

ให้จัดตั้งสำนักงานฯ ขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วย วิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น ให้สำนักงานมีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ โดยมีประธานกรรมการเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และมีเลขาธิการ เป็นผู้รับผิดชอบงานของสำนักงาน